

Peter Meedom
Ordrup Jagtvej 12
2920 Charlottenlund
tlf: 3964 3065
e-mail: peter@vingefang.dk

Kommentarer til

Fredningsforslag vedr. Anholt, Norddjurs Kommune

Udarbejdet af Danmarks Naturfredningsforening, januar 2008

1. Målsætning og afgrænsning

Jeg er overordnet enig i bestræbelsen på gennem yderligere fredning at sikre Anholts naturværdier, men jeg må alligevel stille mig stærkt kritisk til det fremlagte forslag. Først og fremmest fordi forslaget ikke klart beskriver og tydeliggør, hvilke "landskabelige og naturmæssige kvaliteter", der sigtes på i formålet, og derfor heller ikke kan klargøre hvilken naturpleje, der skal til i "forbedring af disse forhold".

Det er desuden uklart, hvordan udvidelsen af det fredede område og de skærpede bestemmelser skal relateres til de gældende fredningsbestemmelser. Hvis de forekommer utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige, burde det udredes, og det ville også være interessant med en gennemgang af den indsats, amt og kommune hidtil har ydet som naturforvaltere.

Det kan virke som om forslaget mere drejer sig om at sikre, at enkeltpersoner (grundejere) holdes i ørerne og forhindres i at forvolde forstyrrelse i naturen, end om naturen selv og om de retningslinjer og midler, der skal til for at beskytte og bevare den.

2. Afsenderforholdet

Forslaget er udformet af Dansk Naturfredningsforening på initiativ af et af foreningens medlemmer på Anholt. Det fremgår ikke umiddelbart, hvilken personkreds på Anholt, der i øvrigt står bag forslaget, men jeg kan forstå at det ikke (og heller ikke i skitseform) har været lagt frem i hverken borgerforening eller grundejerforening. En sådan fremgangsmåde finder jeg meget problematisk, ikke blot med henvisning til den detaljering, der optræder, men også og ikke mindst med henvisning til den kendsgerning, at alle på Anholt, både fastboende og gæster, har en selvfølgelig interesse for øen og et stærkt ønske om at beskytte dens natur.

Detaljeringen i bilag 1's (i øvrigt fejlfyldte) gennemgang af samtlige omfattede grunde, hvormed der ligesom tages fat på det med fredningen forbundne retslige efterspil, kan kun ses som et udtryk for en særlig nidkærhed.

Det er endelig påfaldende, at forslaget ikke rummer et perspektiv for Anholt, eller bare en sammenfattende betragtning om, hvordan forskellige interesser kan samordnes eller virke sammen i fremtiden. Fx noget om, hvordan naturinteresse kan rime på turisterhverv og lokalt initiativ. Eller bare noget om engageret og vidende naturformidling.

3. Naturværdier, fredning og naturpleje

Det er vigtigt, at der med fredning indgås forpligtende aftaler om, hvordan delmål for de forskellige områder og naturtyper opfyldes. Som allerede nævnt er forslaget uden indgående eller dækkende beskrivelser af de berørte naturtyper, så man kan tage stilling til hvad der skal bevares og hvordan. Det beskrives overfladisk, hvordan naturen aktuelt fremtræder i de områder, der ønskes fredning af, og så henvises ellers (bl.a. i et

omfattende bilagsmateriale) til Regionplan 2005, habitatdirektiv, Ramsarkonvention m.m. Disse henvisninger er anvendt på en uprofessionel og ofte misvisende måde, og de er i flere tilfælde helt irrelevante for det konkrete forslag. Hermed svækkes argumentationen, hvor meningen med at inddrage regelsæt og autoriteter var den modsatte. Fx virker flere henvisninger til habitatdirektivet og til §3 i Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse som rene besværgelser, og hvad har fuglebeskyttelsen efter Ramsarkonventionen med det konkrete forslag at gøre?

En nærlæsning af forslaget bekræfter mig i, at det er mest konkret oplysende, når det behandler de rekreative værdier. Det er da interessant med overvejelser af stiforløb og udsigtsforhold, men er det sådanne forhold, der skal bestemmes om fx tilgroning skal standses eller bremses? Og går stierne gennem landskabet forud for landskabet selv?

Set fra mit synspunkt er al yderligere fredning og tale om beskyttelse af de unikke naturforhold på Anholt omsonst, hvis der ikke er vilje og penge til at gennemføre den nødvendige fældning, drift, beskrivelse og formidling. En fredning skal også forpligte myndighederne. Som beboer på Anholt vil man ellers komme til at leve i et reservat, hvor der er stramme regler for ens egen færden, og hvor man ellers må affinde sig med en stadig misligholdelse af de ydre rammer.

4. Hvorfor ikke nationalpark?

Når forslaget sigter så langt, som det gør, med sin sammenfatning af tidligere fredninger og nye tiltag, så fristes man til at stille spørgsmålet: Hvorfor ikke hele øen, når nu 92% af øen allerede er fredet? Og hvorfor ikke i stedet et forslag om at gøre Anholt til en af Danmarks kommende nationalparker??

Det er min opfattelse, at et sådant forslag, der tager sigte på den fremtidige udnyttelse af Anholt, vil kunne forlige meget forskellige interesser med hensyn til erhvervsudvikling, bebyggelse, turisme osv. Og alle parter, også kommune og region, vil blive forpligtet på helheden, både inden for og uden for de fredede områder. Med en nationalpark vil der selvfølgelig især komme et øget og positivt fokus på de "landskabelige og naturvidenskabelige interesser", der tales om i de nu gældende fredningsbestemmelser, - også med hensyn til udviklingen inden for turisterhvervet.

Og mit ønskescenarium: Aage V. Jensens Fonde køber den fredede del af øen og overtager driften og den fortsatte naturpleje/naturgenopretning. I denne drøm er det fra dag 1 hensynet til naturen, der har højeste prioritet, og det overspiller alle privatøkonomiske spekulationer.

Kopi til:

DN, Christina Steenbeck, cst@dn.dk

Anholt Borgerforening, vognmand@anholt.dk

Anholt Grundejerforening, ullabeck@stofanet.dk